

Огава МІМЕЙ

ШИПШИНА

Були собі дві суєдні країни — одна велика, а друга трохи менша. Довго вони жили у мирі-злагоді.

Їхній кордон впролягав далеко від столиць. Сюди а кожної сторони послали по воїну охороняти прикордонний стовп.

Воїн великої країни був уже немолодий, а воїн малої — ще юнак.

Вони стояли на варті обабіч стовпа. То була цілкови́та глушина. Лиш коли-не-коли забреде туди якийсь подорожній.

Спочатку вони не озивалися один до

одного ні словом, мов води в рот набрали, і тільки позирали спідлоба: мовляв, хто тебе знає, що ти за один. Та невдовзі заприятелювали. Бо їх доймала нудьга, слова нема кому сказати. А весняні дні були довгі, сонце світило так весело, так привітно.

Якраз на кордоні ріс густий куш дикої рожі. На його цвіт від самого ранку злітали бджоли. Вояки ще уві сні чули лагідне гудіння їхніх крилець.

— Мабуть, пора вставати. Бджоли вже працюють, — говорили вони, наче звертаючися один до одного. А коли виходили надвір, їх зустрічало веселе усміхнене сонце.

Обидва йшли до джерела, що било з-під каміння, полоскали рота й умивали лице.

— Доброго ранку. Яка гарна погода.

— Справді, гарна. А як погода гарна, то й на душі гарно.

Так вони розмовляли. Потім разом оглядали навколишній краєвид. Хоч бачили його щодня, та щоразу він вражав серце по-новому.

Юнак не вмів грати в шахи. Та старший навчив його, і щодня тихої обідньої пори вони грали в шахи.

На початку старший був сильніший і грав без коня, але потім він почав програвати навіть з усіма фігурами.

І юнак і старший були добрі люди. Обидва щирі й привітні. Навіть у завзятому змаганні за шахівницею один до одного заздрості не мали.

— Ну, от я й програв. Розгромив ти мене вщент. Цікаво, як би то було на справжній війні, — казав старший і весело сміявся. А юнак, загнавши в тісний кут суперникового короля, тішився, аж очі блищали.

На верхів'ї дерева весело щebetала пташка. Від куца дикої рожі линули ніжні пахощі.

Зима в тих краях була досить холодна. І взимку старший тужив за південними краями. Там, на півдні, жив його син з онуком.

— Хочеться у відпустку, поїхати додому, — казав старший.

— Ви поїдете, і не знати, кого сюди пришлють замість вас. Як буде приятний і спокійний чоловік, то добре, а як попадеться причепа, то буде мука, — казав юнак.

Невдовзі зима минула і знову настала весна. У той час країна старшого уклала союз з іншою країною і пішла війною на країну юнака. Отже, тепер вони, такі нерозлучні приятелі, стали ворогами. Їм це було дуже дивно.

— От тобі й на! Віднині ми вороги. А знаєш що: я вже старий, маю високий чин, і якщо ти принесеш мою голову, начальство тебе відзначить, підеш угору. Вбий мене, — запропонував старший.

Юнак відсахнувся.

— Що ви кажете? Чому ми маємо бути ворогами? Війна йде на півночі. Я піду воювати туди, — відповів він і пішов.

На кордоні залишився старий самодин. Відколи нестало юнака, він цілі

дні був у глибокій задумі. Зацвіла дика рожа, і бджоли роїлися над нею від самого сходу сонця. Війна була далеко, і хоч як він натужував слух, хоч як вдивлявся у небо, та не чув стрілянини, не бачив знаків чорного диму. Старший непокоївся за юнака. Так минали дні.

Одного дня повз сторожку проходив подорожній. Старший почав розпитувати, як іде війна. Подорожній розповів, що мала країна зазнала поразки і її військо полягло на полі бою.

Зажурився старий. Думав: «Це ж, мабуть, і приятель мій поклав свою голову». Сів він під стовпом, похилив голову і непомітно заснув. Йому приснилося, що до кордону підходить військовий загін. А на чолі того загону на коні той самий юнак. Тільки дивно, що не чути було ні тупоту ніг, ні копит. А коли загін минав його, юнак мовчки вклонився і понюхав цвіт дикої рожі.

Старий хотів до нього озватися, але в ту мить збудився. Сон був провіщий. За місяць по тому шиншина всохла. Весни він дістав відпустку і поїхав на південь додому.

1925.